Nro 95.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 28 LISTOPADA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, dnia 11 listopada.

Rada Państwa, na powszechném zebraniu, dnia 19 października, teraźnieyszego 1814 roku, postanowiła: 1) Jeżeli naznaczono będzie, stosownie do naywyższego rozkazu, wydadź komukolwiek przywiléy, albo o wydanie iego będzie kto prosił; wtedy nasamprzód żądać od niego, stosownie do manifestu o przywileiach, ze wszelkiemi szczegółami opisania iego wynalazku. Otrzymawszy takowe opisanie i postąpiwszy we wszystkiem daléy, stosownie do prawideł tegoż manifestu, ministeryum spraw wewnętrznych, po wydaniu żądanego przywileiu, obowiązane iest ogłosić, to przez gazety obu stolic. Jeżeli zaś pomienioné opisanié nie będzie przedstawione i nie otrzyma approbaty, wtedy i publikować nie należy, ażeby przez to wynalazców w podobnych przedmiotach nie wstrzymać. 2) Po tém wydrukować od ministeryum spraw wewnętrznych opisanie wynalazku to a nie inne, które było przedstawione, z potrzebnemi do tego rysunkami. (*Stosownie do tego postanowienia Rady Państwa, podług doniesienia Gazety Poczty Północney, wkrótce drukiem zostaną ogłoszone opisy wynalazków, na które przywileie zostały wydane, z potrzebnemi rysunkami. Donieśliśmy o tych wynalazkach w Nrze 93 i 94 gazety Kur. Lit.*)

Petersburg dnia 14 listopada.

Do Petersburskiego patryotycznego Towarzystwa Dam, od dnia 1 września do dnia 1 października, na wspomożenie zniszczonych przez nayście nieprzyiacielskie, wpłynęły następuiące ofiary: od W. Xiężny *Katarzyny* 5,000 rubli, od Xiężniczki Badeńskiéy *Amalii* 200 rub., od Hrabini *Nesselrode* 200 rub., od Xiędza *Nikola* 666 rub. 66 kop., od osób niewiadomych przez ręce Redaktora Dziennika pod tytułem *Syn Oyczyzny* 50 rubli; a z różnych guberniy i powiatów przez ręce ich zwierzchników 8241 rubli i kopieiek 65. (*P. P.*)

Rewel dnia 28 października.

Nowe, w lepszym sposobie urządzenie i oświecenie latareń morskich, ponad Finlandzką odnogą, iak wiadomo, dziełem iest Kapitana floty 1ey rangi i Dyrektora tychże latareń P. *Spafarjewa*. Zacnemu urzędnikowi temu należną, za rzecz tak pożyteczną, rodacy iego dawno iuż oświadczyli wdzięczność. Teraz zaś handlowe towarzystwa londyńskie przysłały dla P. *Spafarjewa* na znak wdzięczności swoiéy, za toż urządzenie latareń, wazę srebrną z napisem w języku angielskim: *Kapitanowi floty Rossyyskiey, Leonowi Spafarjewu, od subskryptorów w domu Loyds, na znak wdzięczności, za bezpieczeństwo przyniesione dla handlu, przez doskonalsze urządzenie latarni morskich ponad Finlandzką odnogą.* (*P. P.*)

Katarynosław dnia 22 października.

W tuteyszéy gubernii, w powiecie Nowomoskiewskim, we wsi *Czaplach*, należącéy do JO. Xiężny *Prozorowskiéy*, znayduie się fabryka sukienna. Za pomocą machin nowo wynalézionych, mała liczba ludzi, robi tam bardzo piękne i cieńkie sukna, kazimirki, wigonie, baie i flanelę; z wełny owiec własneyże owczarni, których liczą 10,803 sztuk; a w téy liczbie: merynos 5705, szlązkich 3426, cygiéyskich 1672. Rękodzieła te zarządzaiący fabryką i maiątkami Xiężny, *Józef de Dalke*, każe przedawać za cenę bardzo mierną, a daleko tańszą od innych, dla tego, że robią się one z niepokupnéy wełny, a użycie machin oszczędza kosztów, na utrzymanie i opłatę ludzi.

Piriatin (gub. półtaw.) dnia 10 października.

Dnia 8 t. m. uroczystym sposobem otworzono u nas szkołę powiatową, w obecności Marszałka powiatowego, Dyrektora szkół i wielu innych osób. Po ukończonym obrzędzie otwarcia szkoły, Dozórca iéy honorowy zaprosił gości na obiad; gdzie też uczyniono składkę na rzecz nowéy szkoły, 960 rubli wynoszącą.

z Nowego Czerkaska (stol. dońsk. Kozak.) d. 3 październ.

Dnia 1go t. m., w dzień *Protekcyi Nayświętszey Panny*, weszła tu trzecia kolumna woysk dońskich, z piętnastu półków złożona, pod sprawą Jenerała Majora *Iłowayskiego* 3go. Woyskowy Nakaźny Ataman, Jenerał Leytnant *Dienisow* z innymi Jenerałami, Członkami Kancellaryi woyskowéy i innymi urzędnikami, wyszedł na powitanie woiowników, powracaiących z pola sławy, którzy, w obliczu licznie zgromadzonego ludu, przeciągnąwszy przez miasto, udali się do Kościoła *Wniebowzięcia P. M.*, u drzwi którego znalezli witaiące siebie duchowieństwo; potém na placu, od całego tego woyska otoczonym, odprawiono dziękczynne modły Panu zastępów, z przyklęknieniem: wśród pienia o długie lata dla Cesarza Jegomości i całey Nayiaśnieyszéy Familii, strzelano z dział i ręczney broni. Po odprawionych modłach nastąpiło śniadanie u woyskowego Nakaźnego Atamana, na które Dowódzca woysk przybyłych i wszyscy urzędnicy byli zaproszeni. Nakoniec wszystkie woyska rozpuszczone zostały do domów swoich.

— Dnia 29 p. m. września przyprowadzono tu 2 słonie i 24 perskich i arabskich koni, które perski *Szach* w podarku dla naszego Cesarza Jmci posyła. Po odpoczynku tutay póydą one do *Petersburga*.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, dnia 20go listopada.

J. C. K. Mość przez naywyższą rezolucyą d. 6 t. m., Xięcia Regenta Angielskiego i brata iego, Xięcia *Yorku*, stosownie do ich życzenia, mianował Feldmarszałkami w woysku C. K. Austryackiem.

— Cesarsko-Rossyyski Jenerał Major *Tuyli* z *Neapolu* tu przybył.

Dnia 23 listopada.

W tey chwili, mówi gazeta Prazka, kiedy uwaga całey *Europy* zwróconą iest na układy w *Wiedniu*, spodziewamy się dla czytelników naszych prawdziwą uczynić przysługę, umieszczaiąc wyciąg z listu, iednego z naszych korrespondéntów, w pomienionéy stolicy przebywaiących: „Interessa (są słowa listu) na Kongresie odbywaią się z wielką spokoynością, powagą i przezornością. Co dzień mocniéy się przekonywamy, iż, ieżeli gabinety usunęły na stronę wszystkie nużące formalności, uczyniły to iedynie dla tego, ażeby wielkie rozstrzygnienia, które przez pokoy Paryzki do tuteyszego Kongresu odłożone zostały, tak rychło do skutku doprowadzone bydź mogły, iak tylko dozwoli tego liczba stron, okoliczności i względów z niemi połączonych. Z de-

klaracyy pod dniem 8 października i 1 listopada widocznie się okazuie, iż Mocarstwa, które podpisały traktat pokoiu Paryzkiego, uczuły się też powołanémi artykułowi, w którym ułatwienie zawieszonych kwestyy do Wiednia odłożono, nadadź pewne i oznaczone wytłumaczenie i stosunek. Nie wyciąga to głębokich politycznych uwag, aby poiąć, że teraznieyszy Kongres Wiedeński żadnego dawnieyszego Kongresu za wzór dla siebie wziąć nie mógł. Działania zgromadzeń, które dotąd to imię nosiły, były w pewnym względzie procederem, o prawa Stanu, między dwóma lub więcéy do woyny przygotowanemi, albo w woynie zostaiącemi stronami, którego wypadkiem zawarcie pokoiu bydź miało. Teraz pokóy rzeczywiście iest zawarty; strony postępuią, iak przyiaciele, którzy, chociaż, mniey lub więcey, różny maią interes, iednakże spólnie chcą pracować nad iego udoskonaleniem i ustaleniem; a przedmioty układow, częścią przez dawnieysze ugody, częścią przez zupełnie nietykane pytania, stały się bardzo liczne i bardzo różney natury. Mocarstwa, które pokóy Paryzki zawierały, miały, bez zaprzeczenia, naysłusznieysze prawo, nadadź przyzwoite znaczenie, które wyrazowi temu, *Kongres*, służyć powinno, a razem i ustanowić formę, któraby naystosównieyszą bydź mogła do osiągnienia założonego celu. Użyli oni tego prawa naypożyteczniey dla wszystkich interessowanych i dla powszechnego dobra *Europy*, wzywaiąc przez deklaracyą pod dniem 8 października wszystkich, zgromadzonych tam Pełnomocników, do ułatwienia zachodzących między nimi okoliczności, sposobem nayprędszym i nayskutecznieyszym, toiest: *nayotwartszym.* Tak więc Kongres sam się utworzył, bez żadnego obrzędowego otwarcia, bez żadnych poprzedniczych przepisów, które dawać nikt im nie miał mocy. Rada tych Mocarstw, które się na Kongres zgodziły, trzyma się tylko powszechnego kierunku toku interesów, między stronami niepodległemi, bez naymnieyszego wdawania się do praw szczególnych. Osobista obecność tylu Monarchów, gabinetów i Pełnomocników większych i mnieyszych dworów, usunęła przeszkody, które przez zwłokę i stratę czasu, częstoby się opierały szczęśliwemu postępowi tak zawikłanych interesow. Mocarstwa Europeyskie, do iednego zgromadzone mieysca, z tego punktu pobytu i układow swoich, udzielaią sobie nawzaiem wiele środków, istotnie potrzebnych, do ułatwienia interessów: czego w zwyczayném swém, dalekiém od siebie położeniu, żadnym sposobem uczyniéby nie mogły. Pierwsze dwory Européyskie obrały to mieysce dla tego, ażeby, za użyciem iednego lub więcéy bezstronnych pośredników, prostego w układach trzymać się kierunku. W tymże czasie zgromadziły się pierwsze Niemieckie mocarstwa, dla postanowienia głównych praw Związku federacyynego, przez traktat paryzki im zapewnionego.

Teraznieyszy stan zatrudnień Kongressu, podług naylepszych źrzódeł, z których wiadomości zasięgałem, iest następuiący:

Srodkowym punktem kierunku spraw iest Rada ośmiu mocarstw (*Rossya*, *Prusy*, *Austrya*, *Francya*, *Anglia*, *Szwecya*, *Portugalia*, *Hiszpania*), które traktat paryzki podpisały. Ministrowie, składaiący tę Radę, pierwszemu z Pełnomocników Cesarsko-Austryackich oddały prezydencyą obrad.

Stosunki związku niemieckiego Pełnomocnicy Austryacki, Pruski, Bawarski, Hannowerski i Wirtemberski maią ułożyć, i podadź do rozwagi dalszych niemieckich dworów. Niemcy, podług przyszłey konstytucyi swoiéy, znowu będą iednem ciałem polityczném, tak w sobie ugruntowaném, a do wewnętrznych i zewnętrznych stosunków tak ukształconém, iż przez położenie swoie, w środku cywilizowanego świata, staną się warownią polityczney budowy, która będzie rękoymią trwałego bezpieczeństwa i spokoyności wszystkich państw Europy.

Układy, względem przyszłego losu Xięstwa *Warszawskiego*, będą się odbywały między *Austryą*, *Rossyą* i *Prusami* bezpośrednie, z należeniém *Anglii*.

Nieułożone ieszcze stosunki terrytoryalne w *Niemczech*, są głównym przedmiotem układów między ministrami mocarstw, do tego interessowanych, które, oddzielnie od układów względem przyszłego politycznego stanu *Niemiec*, tym się zatrudniaią.

Interessa *Szwaycarów* odbywaią się z Deputowanymi tego związku, pod pośrednictwem głównych Mocarstw Europy.

Do umiarkowania nierozwiązanych ieszcze pytań, względem *Włoch*, tyle oddzielnych ma bydź ustanowiono traktowań, ile iest oddzielnych stron i punktów do negocyacyi.

Mocarstwa, do tych różnych układów należące waruią sobie, iż te tylko wypadki układów, które, w związku swoim z całością, mogą mieć prawo do stanowiącey ważności, po ukończeniu wszystkich interessów, zostawione bydź maią pod spólną gwarancyą wszystkich stron należących. (*z Gaz. Oestr. Beob.*)

N I E M C Y.

Dnia 17go t. m., Xiążę *Repnin*, dotąd Gubernator jeneralny *Saxonii*, z małżonką i familią swoią, we 30 poiazdach, z eskortą 150 żołnierzy jazdy, z *Drezna* do *Wiednia* wyiechał. Tak woyskowi, iako i miescy obywatele, w szeregach ustawieni, żegnali go okrzykami *Ura*! W *Pirnie* ieszcze przygotowano dla niego małą festynę, na którèy się i Pruski Minister *Reck* znaydował. Xiążę ten za miesiąc znowu tu iest spodziewany — Rossyyskiemu Półkownikowi *Prendel*, udzielił Magistrat *Lipski* prawo obywatelstwa, na znak prawdziwey wdzięczności za wyświadczone przez niego liczne i ważne usługi, i niezmordowaną gorliwość o dobro powszechne, za łaskawą staranność w czynieniu ulgi w koniecznych ciężarach, tudzież za jego sprawiedliwość i nieinteressowność. W piśmie dziękczynném wyraził ten Półkownik: że Cesarz *Alexander* wyraznie mu zalecił, iżby starożytnemu i sławnemu temu miastu, którego dobre intencye równie, iak i nieszczęścia, są znane, wszelką dawał opiekę i nayłagodniey się obchodził; a tém samém wykonał on tylko rozkaz dobroczynnego Monarchy swego, i nie iemu, lecz Cesarzowi Jegomości winien *Lipsk* wdzięczność za te ulgi i opiekę, jakie im, w tych trudnych czasach, mógł uczynić. Ma to sobie za nayw iększy zaszczyt, że imie iego umieszczone zostało w poczcie slachetnych obywateli *Lipska* &c. &c. — Dnia 10go wieczorem z pochodniami i muzyką złożyli obywatele *Lipscy* Półkownikowi *Prendel*, a potém Pruskiemu Jenerałowi *Bismarck* i Majorowi *Staffelt* uroczyste *wiwat* — Dnia 12go t. m. wszedł do *Lipska* batalion Pruskiey milicyi, i na przedmieściu rozkwaterowany został.

P R U S S Y.

Berlin dnia 22go listopada.

K. Pruski Minister Stanu Baron v. *Altenstein*, z *Lipska*; i Rossyyski Jenerał Hr. *Worońcow* z *Grabowa*, w Meklemburskiem, tu przybyli.

— Dnia 22 t. m. przybył tu z *Warszawy* Xiążę *Radziwiłł*.

Dnia 24 listopada Minister Stanu i skarbu Bülow z *Halberstadu* tu przybył, a C. Rossyyski Jenerał *Worońcow* z tąd do *Angermünde* (w Marchii Ukierskiey) wyiechał. Dnia 28 t. m. Przybył C. Rossyyski Jenerał Porucznik Hrabia *Tolstoy* z *Angermünde*.

— Rzeczywisty Radzca tayny i pełnomocnik Króla Pruskiego, w Xięztwie Warszawskiém, *Zerboni di Sposetti*, przez ogłoszenie w Gazecie Berlińskiey, datowane 12 listopada w *Wiedniu*, r. t., uwiadomił: że z powodu zaszłey teraz między gabinetami Pruskim i Rossyyskim konwencyi, wyznaczoną została Kommissya, która w *Warszawie*, w przeciągu pięciu tygodni, wszelkie tyczące się summ Bajońskich interessa, do potwierdzenia obu Monarchów ma przygotować, oraz przyszłe stosunki między wierzycielami i dłużnikami, sposobem sprawiedliwym i do czasowych okoliczności stosownym, oznaczyć.

SZLĄSK

Na pamiątkę oswobodzenia *Niemiec*, Hr. *Malzak*, tento szanowny Obywatel *Szląska*, który pierwszy spotkał Cesarza Jegomości Rossyyskiego, kiedy Pan ten wstępował na ziemię Niemiecką, w czasie wyprawy przeciwko Francuzóm, wystawił Pomnik, w blizkości miasteczka swoiego *Milicz*, w tém samém mieyscu, gdzie miał szczęście spotkać, i pierwszy raz widzieć tego Monarchę, dnia 10go kwietnia 1813 roku. Pomnik ten ma postać bramy tryumfalnéy, 54 stop szerokiéy, a 38 wysokiéy. Na wierzchu kopuły leży lew uśpiony, z przodu u góry fasady napis *Alexandrowi I, Fryderykowi Wilhelmowi III, i Franciszkowi II, Oswobodzicielom Europy*; z drugiéy strony także u góry: *Alexander I. Dawca pokoiu Europy wstąpił tu na ziemię Niemiecką, dnia 10go kwietnia 1813 roku.* Po bokach napisy: *Blücherowi i walecznym obrońcóm Niemiec; wielkich odniesionych zwycięstw.* Odkrycie tego pomnika z wielką uroczystością i radością było obchodzone dnia 7go września. (*P. P.*)

ANGLIA

Londyn dnia 11go listopada.

Xiążę Regent do mówcy, który w towarzystwie Deputacyi Parlamentu złożył mu poselstwo podziękowania, odpowiedział: „Uznaię w poselstwie tém niezachwiane przywiązanie Izby do J. K. Mości, razem też iest ono mocnym dowodem wspaniałego patryotyzmu, przez który Brytania W. na tak wyspkim stopniu stanęła teraz, w rzędzie narodów Europeyskich.”

— Kanclerz skarbu podał proiekt wzniesienia monumentu na cześć poległego w *Ameryce* Jenerała *Rossa*. — P. *Crocker* długą miał mowę, wzywaiącą do polepszenia stanu ranionych morskich żołnierzy, aby ich w tey mierze z woyskami lądowemi porównano. Również wniesiono, aby dla maytków naszych, teraz ze służby wychodzących, przeznaczona była mała pensya, pod warunkiem, iżby się znowu na pierwszy rozkaz stawili. — P. *Rose* mówił, iż proiekta te wielkich mogą wymagać kosztów. — W Izbie wyższéy z wielką żywością mówił Lord *Fitzwilliam* przeciwko utrzymywaniu milicyi, gdy pokóy iest zapewniony. Na dowód popełnionych okrucieństw w *Kanadzie* przez Amerykanów, przywiódł ieszcze Kanclerz Stanu *Vansitard*, iż zburzoną nawet została missya spokoynych braci Morawskich, którym ani jedney nie zostalo stodoły. Ale Lord *Liverpool* uczynił uwagę, iż Jenerałowie nasi łagodnieysze iuż, niż dotąd, otrzymali instrukcye. Razem też oświadczył, że Państwo Niemieckie nie iest elekcyynem, tytuł więc Elektora, iako iuż nic nieznaczący, zamieniony został na tytuł Króla *Hannoweru*.

— Półkownika *Quentin* dowódzcę 10go regimentu huzarów oskarżyli oficerowie o różne wykroczenia, a szczególniéy o tchórzostwo pod *Tuluzą*. Ze śledzenia téy rzeczy pokazało się, iż wielu z tych oficérów, którzy skargę podpisali, w woysku się nawet nie znaydowali. Półkownik *Quentin* otrzymał wprawdzie napomnienie za niektóre pomyłki, oficerowie zaś ci wszyscy ze służby oddaleni zostali.

(*z Gaz. Berliń.*)

WŁOCHY.

Gazeta Medyolańska (*Giornale Italiano*) pod dniem 9tym listopada potwierdza, że doniesienie gazety Francuzkiey, o buntowniczych krzykach w teatrze Medyolańskim, które podług tey gazety dnia 18go października zayśdź tam miały, i że kilka osób za nie roztrzelanemi zostało, zupełnie iest fałszywe. — Gubernator Jeneralny, Hrabia *Bellegarde* z podróży swoiey do *Alexandryi*, przez *Pawią* dnia 5go listopada do *Medyolanu* powrócił. — Dnia 5go listopada Jenerał *Macfarlane*, na 74działowym okręcie *Rivoli*, który z *Londynu* do *Genui* przybył, do *Palermy* wyiechał. — Dnia 31go października, Xiężna *Wallii* do *Rzymu* przybyła: Kardynał *Pacca* przyymował ją w imieniu Oyca ś. Kompania grenadyerów zaciągnęła przed mieszkaniem, dla niey przygotowaném; ale Xiężna iednę tylko straż przyięła. Król *Karol* IV i Xiążę *Canino* (Lucyan Bonaparte) przez kawalerów Dworu oświadczyli Jey swoie powitanié. Następnego dnia Królestwo Hiszpańscy odwiedzili Xiężnę, która przyymowała téż powitania Ministrów i szlachty Rzymskich. Potém Xiężna zwiedziła mieysce prac sławnego *Kanowy*; tegoż dnia była na wieczorze u Duka *Torlonii*. Dnia 2go listopada odwiedziła Xiężna Oyca S. i Xięcia *Canino*. Xiężniczki *Altieri* i *Masimi* przydane są do towarzystwa Xiężny. Późniey była z odwiedzinami u familii Królestwa Hiszpańskich, Królowey *Hetruryi*, Xiężney *Chablais* &c. które nawzaiem ją odwiedzały: były też razem w Kościele S. *Ambrożego* na wielkiey mszy Papiezkiey: oglądały niektóre osobliwości *Rzymu*, mianowicie Muzeum Kapitolińskie. Dnia 5 listopada wyiechała Xiężna do *Neapolu*, zkąd znowu do *Rzymu* powróci. (*z Gaz. Oestr. Beob.*)

NEAPOL

W *Monitorze Neapolitańskim* czytamy co następuie: „Radzcy jeneralni prowincyy skończyli swe posiedzenia. Jeśli się wrócimy od skutków do przyczyn, wypadki tego zgromadzenia, które Królowi przedstawić miały potrzeby narodu, dostatecznie nám ukażą, w iakim stanie państwo teraz się znayduie. Ze zgromadzenia tego ieden się tylko głos wznosił, a tym był głos wdzięczności, miłości i ufności, iakie naród ma dla serca tego Króla. Jest to iedna z głównych przyczyn, ale nie iedyna, dla czego iesteśmy szczęśliwi. Okazuie się z regestrów listy cywilnéy, że liczba małżeństw i ludności urosła: rolnictwo i chów bydła w kwitnącym są stanie: pierwsze, przez przystosowanie nowéy metody do natury ziemi, tak udarowanéy i naypięknieyszé wydaiącéy owoce, wiele zyskało; drugie zaś, dla tego, że iuż bydło nie utrzymuie się obyczaiem hord koczniących, a przez wielką liczbę owiec, z *Hiszpanii* sprowadzonych, gałąź ta przemysłu, nie tylko co do liczby się powiększyła, ale też produkta z niey ulepszyły. Kraiowa nasza bawełna i nasz len dostarczaią dziś zatrudnień dla wielkiey liczby fabryk, którycheśmy przedtém nie mieli; a z wełny naszéy robią sukno, którém się odziewa wielka część naszéy ludności różnych klass. Zegluga nasza iest niezmiernie czynną: wszędzie żeglarze i kupcy zaczynaią obudzeni powstawać z tey nieczynności, w którey przez tyle lat zostawali, i przypominaią sobie przykłady dzielnego ducha dawnych *Amalfitanów*. Wszędzie na pobrzeżach naszego Królestwa krzątanie się około budowy okrętów ukazuie znaki nowego życia, które handel nasz przybierać zaczyna. Nauki i umieiętności znaydują opiekę, zachęcenie i poszanowanie; a dzień ode dnia wznoszą się nowe przybytki dla *Muz* poświęcone, które do stolicy, iak niegdyś na dwory *Alfonsów* i *Fryderyków* wezwane zostały i z poszanowaniem są piastowane.”

Na przełożenie Gubernatora *Messyny* względem różnych osób, które z *Neapolu* pod flagą angielską przybyły, wydane zostały listy okolne do Deputowanych policyi, w których zalecono, iżby *Sycylianie*, do Królestwa powracaiący, nie prędzey, aż po ścisłem roztrząśnieniu dawnieyszego ich sprawowania się, do kraiu wpuszczani byli; również postępować się będzie z cudzoziemcami, maiącymi krewnych w *Sycylii*, którzy udowodnić powinni, że są wolni od podeyrzenia; i że iedynie dla interessów własnych, lub handlowych przybyli; iednakże ani *Sycylianie*, ani cudzoziemcy nie mogą wolnie wchodzić do kraiu, lecz zostawać będą pod dozorem policyi, aż póki wyżey pomienione wyśledzenia ukończone nie będą, &c. Ci zaś którym weyście do kraiu odmówione będzie, za naypierwszą okazyą oddalić się maią. (*z Gaz. Oestr. Beob.*)

SYCYLIA.

Gazeta *Oesterreichischer Beobachter* następuiące z *Sycylii* daie wiadomości: „Xiążę *Pantellaria* mianowany został Prezydentem Izby Parów przez czas

teraźnieyszych posiedzeń Parlamentu Sycyliyskiego. — Obie gazety w *Palermie* wychodzące żwawą prowadzą walkę z *Monitorem* Neapolitańskim, za niektóre artykuły względem Sycylii w nim umieszczone. — Rząd zakazał zawijania okrętom Neapolitańskim do brzegów Sycyliyskich; pod flagą iednak angielską dotąd przypuszczane były.

HISZPANIA.

Gazeta nadworna zawiera listę miast i osób prywatnych, które uczyniły dobrowolną ofiarę na wspomożenie skarbu; przyłączone też iest podziękowanie Królewskie dla nich. — Miasteczko *Liebana* przysłało Królowi podziękowanie, z okoliczności przywrócenia ś. Inkwizycyi: „ Prowincya nasza (słowa są poselstwa), którą *Beatus* i *Elerius* od bezbożnych nauk *Eliparidusa* Prałata Toledańskiego i *Felixa* Biskupa Urgelskiego, dwóch nieprzyiacioł czystości naszéy ś. wiary, niegdyś bronili, wzdycha do tych czasów, kiedy błąd i bezbożność znikaiącemi uyrzy. O wyroku godny *Rekaredów* i dawnych *Ferdynandów*! „ &c. — W Madrycie ogłoszono, iż ma wychodzić nowa gazeta, pod tytułem „ *Słońce* „ Przyrzeka, iż każdego dnia życie Swiętego, na ten dzień podług kalendarza przypadaiącego, iako też ważnieysze wypadki, wyiątki literatury, anekdoty, &c., umieszczać będzie.

— Gazeta *Francuzka*, pod dniem 31 października, z *Madrytu* donosi: „ Wyrok na stronników *Kortezów* w części iuż wyszedł na świat. Ma on bydź oddzielony na wiele oddzielnych wyroków, z których każdy oddzielnie drukiem iest ogłoszony. 70-letni starzec, Opat *de St. Ildefons*, który przez całe życie powszechnie był poważany, osadzony został na lat sześć w pewnym klasztorze, a dobra iego pod sekwestr poszły. Dawnieyszy Minister woyny Jenerał *J. Odonein* skazany na więzienie w pewnym zamku. Tenże los ma czekać Jenerała *Girona*, który w ostatniey woynie tak chwalebnie się ukazał. Naywybornieysi mówcy ze zgromadzenia *Kortezów*, wyroku czekaią. Rozumieią, iż Król dla tego się na nieiaki czas do *Escurial* oddalił, ażeby nie bydź świadkiem wykonania tylu tak surowych środków. — Ministeryum nasze pewnym i bezpiecznym krokiem do swego postępuie celu. Gdyby ogromny niedostatek w naszym skarbie nie wzbudzał wielkiéy troskliwości, możnaby z pewnością utrzymywać, że przyięte od rządu systema wszystkieby przeciwności pokonać zdołało. — Tak nazwani *Liberales* zawstydzeni zostali: duchowieństwo zakonne i świeckie szczerze się przywiązało do nowego porządku rzeczy, albo raczéy, do wskrzeszenia wszystkich dawnych ustanowień. Podpora ta, którą rząd sobie w nich zapewnił, wlewa powszechną ufność, która zawiedzioną nie będzie. Wszyscy Ministrowie towarzyszyli J. K. Mości w iego podróży. Stolica nasza smutna iest z oddalenia Dworu, którego obecność dawała zatrudnienie ludziom szczególnym i sprawiała, że pieniądze cyrkulowały. Niestety! Monarcha nasz ma tylko dwa miesiące w roku w *Madrycie* mieszkać. Życzylibyśmy, żeby Król oddalił się cokolwiek od dawney w tym względzie etykiety, i dłużey chciał bawić wpośród ludu, który mu dał tak wiele dowodów gorliwości i wierności.

Taż gazeta pod dniem 2gim listopada donosi: „ N. nasz Monarcha, z Infantami *Don Antonio* i *Don Carlos*, po krótkim w *Escurial* bawieniu, do tuteyszey powrócił stolicy. Rychły ten powrót rozpędził wszystkie troski, których oddalenie się J. K. M. przyczyną było. „ (*z Gaz. Oest Beob.*)

FRANCYA.

Paryż, dnia 5go listopada.

W Izbie Deputowanych przyięto proiekt do prawa, ażeby miasto *Marsylia* za port wolny uznaném było. — Proiekt nałożenia podatków na trunki, znayduie wielki opór w Izbie. Pan *Souques* mówił względem prawa finansowego, maiącego za cel zasłonienie budżetu, a razem sześciuset ośmnastu milionów na rok 1815. Przyznał on, iż bezpośrednie podatki nie są wystarczaiącemi. Dotknął potém z zapałem nadużycia, kosztowne mody, rozmaite szczegóły zbytku, a między temi nocne oświecanie pokoiów, i proponował następuiące podatki: 1) na karety i inne poiazdy, 2) konie, 3) herby, 4) służących, 5) obce drzewo, 6) zwierciadła, 7) galony, 8) obicia i papier do pisania, 9) dobrą oliwę, używaną do lamp, 10) świece woskowe, 11) porcellanę, 12) kapelusze, 13) bóty i trzewiki. Zdaie się, że Izba Deputowanych do połowy grudnia zasiadać, a potém do pierwszych dni marca odroczoną będzie. Wiele członków wzięło iuż pozwolenie na czasowe oddalenie się: gdyż obecność ich w domach, po siedmiomiesięczney tam niebytności, gwałtownie iest potrzebną. Między Parami żwawiey ieszcze okazuie się oppozycya, niż między Deputowanymi; wprawdzie nie przeciw Królowi, ale przeciw rozmaitym czynnościom Ministrów. Szczególniey Marszałek *Macdonald*, szanowany równie od wszystkich stron, miał się uskarżać na oddalanie wielu Urzędników, którym mieysca uroczyście zapewnionémi zostały. Ubolewaią mocno, iż posiedzenia Parów są taiemné.

Gazeta Oesterreichischer Beobachter z *Francyi* donosi: „ *Monsieur* w czasie pobytu swoiego w *Besanson* zezwolił nato, ażeby kanałowi łączącemu *Rhodan* z *Renem* dano Imie Xiążęcia: na przyszłość więc ten kanał nazywać się będzie *Canal Monsieur*. — Izba Parów na posiedzeniu swoiém d. 5 listopada zaięła się rozwagą proiektów prawa względem listy cywilnéy, i organizacyi departamentu *Montblanc*. — Dnia 4 listopada P. *Trigand de Baumont*, iako mianowany Gubernator i Intendent posiadłości francuzkich nad *Senegalem*, przysięgę przed Królem wykonał. — P. *Dandré*, niegdyś Członek Konstytucyyny, mianowany został Intendentem ieneralnym dóbr Królewskich. — Stosownie do urządzenia Królewskiego pod d. 28 października maią bydź rozwiązane kompanie pionierów uformowanych stosownie do wyroku 12 marca 1806. Z osob teraz do nich należących, które żal naganne postępku swego okażą, a otrzymaią łaskę, i do służby zdatnymi będą, do woysk liniiowych wcielone zostaną; z pozostałych zaś uformuie się piąta kompaniia, która się do 1go i 2go batalionu kolonialnego przyłączy: bataliony zaś te stoią na wyspie *Oleron* i *Ré*. — Dnia 8 listopada Król znaydował się na teatrze opery: grane były *Westalka* i balet *Psyché*: były one przyięte od licznego i świetnego zgromadzenia z naywiększemi oklaskami. — Podróż wiele pomogła Hrabiemu *Artezyi* do zdrowia; ma się on teraz równie dobrze, iak w czasie wjazdu swoiego do *Paryża*. — Z pewnego, w *Bordeaux* ogłoszonego listu ministeryalnego, wnosić można, iż objęcie w posiadłość *Kaienny* odłożone zostąło, aż do upłynienia trzech miesięcy od traktatu pokoiu zawartego w *Rio-Janeiro* z Xięciem Regentem Portugalii. Wy-

---

Gazeta Kuryera Litewskiego, w zwyczaynym, jak dotąd, formacie i czasie, i na rok następny, 1815, wychodzić będzie. Prenumerata: dla odbieraiących przez pocztę, na rok rubli srebr. 14; dla odbieraiących na mieyscu w Wilnie na rok rubli 9. Odbieraiący, przez pocztę mogą prenumerować rocznie lub półrocznie; na mieyscu zaś w Wilnie mogą i kwartałowie, płacąc złt. 15. — Przyymuie się prenumerata: w Wilnie: w Expedycyi Gazetney Poczthamtu Litewskiego i w Redakcyi Gazety; w innych zaś guberniach, we wszystkich Kantorach i expedycyach pocztowych.

Dozwala się drukować — Z. Niemczewski P. Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów.

DODATEK

prawa więc do tego objęcia przeznaczona aż do wiosny odłożoną została. — Wielu Benedyktynów znaiomey kongregacyi ś. *Maura* w poselstwie do Króla wyrazili życzenie służenia Kościołowi i Kraiowi.— Dnia 10 listopada, dwór złożył żałobę po Królowéy Sycyliyskiey, a w krótce włoży nową po Xięciu *Conti*, który niedawno umarł w *Barcellonie*. — Podług listów prywatnych z *Paryża* w gazetach Szwaycarskich umieszczonego: „Sądowe śledzenie względem pisma *Karnota*, zostało iuż ukończone. Miał on iakoby udowodnić, iż brat iego, dowiedziawszy się, o kryiomem drukowaniu tego pisma Rząd o tém uwiadomił.”

XIĘZTWO WARSZAWSKIE.

Warszawa, dnia 22go listopada.

Dnia 19go b. m., JW. Prefekt *Nakwaski*, dawał bal na 120 osób, który obecnością swoią Jego Cesarzewiczowska Mość, Wielki Xiążę *Konstanty*, ozdobić raczył.

— Dnia 20 b. m., z powodu przypadających imienin Jego Cesarzewiczowskiéy Mości, Wielkiego Xiążęcia *Michała Pawłowicza*, władze złożyły powinszowania swoje Wielkiému Xięciu *Konstantému*. Teatr w czasie widowiska był illuminowany.

— Dnia tegoż w Kościele XX. Missyonarzów, odprawiła się uroczysta konsekracyá na Biskupa *Pateryańskiégo*, JW. J. Xiędza *Józefa Gembarta*, Suffragana prymicera Metropolitalnégo i Officyała Jeneralnego Gnieznieńskiego. W tym, równie uroczystym, iak świetnym obrzędzie, celebrował JO. Xiążę Arcy-Biskup Gnieźnieński; współkonsekratorami byli: JWW. Biskupi Lubelski i Wigierski. Odbył się Akt religiyny w obecności JW. *Felixa Lewińskiego*, Biskupa *Eretryńskiego*, Administratora dyecezyi Kujawskiey, JW. *Zambrzyckiego*, Biskupa, Wice-Administratora dyecezyi Warszawskiey. Znaydowali się na nim: JW. Jenerał Gubernator, wiele rządowych i znakomitych osób, prałatów, katedra tuteyszá, duchowieństwo i licznie zgromadzoná publiczność. W czasie obrzędu, JW. *Wawrzecki* Radca Tayny, dyryguiący Ministeryum sprawiedliwości, i JO. Xiążę *Lubecki*, dyryguiący Ministeryum spraw wewnętrznych, nieśli wino, JW. *Breza* i JW. *Sobolewski* Wojewoda, chleb; JW. Prefekt Departamentu Warszawskiego i JW. *Łapa* świece.

— Przybył tu JW. *Sobolewski*, Minister Policyi.

— W nocy z dnia 20go na 21szy, wybuchnął pożar w klasztorze OO. Kapucynów: lecz ten przy gorliwym ratunku bez zdziałania znacznéy szkody, wkrótce zgaszonym został.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Osobistá obecność tylu władzców *Europy* w *Wiedniu*, należy do nader rzadkich wypadków w dzieiach. Naylicznieysze *w Wiedniu* zgromadzenie obcych głów koronowanych, było w roku 1515, za *Maxymiliana* I, kiedy go odwiedzali *Władysław* Król węgierski i czeski, i *Zygmunt* Król polski. Od owego czasu upłynęło już 299 lát do teraznieyszego zgromadzenia, które iest licznieyszém i świetnieyszém.

— Xiążę *Metternich*, który, jako urzędnik Stanu, wiele ma podobieństwa do Ministra Xięcia *Kaunica*, i, iak się zdaie, po większey części, trzyma się jego zasád w kierowaniu polityką *Austryi*, má bydź wyniesiony na Kanclerza Dworu i Państwa, którey to godności nikt od czasów Xięcia *Kaunica* nie posiadał w *Austryi*.

— Lord *Castlereagh* má lát 40 do 45; jest średniego wzrostu; bardziey wysmukły, niż otyły, cery nieco bladey: nos orli, wzrok śmiały i właściwa *Anglikom* prostota, są cechą iego fizyonomii.

— Według powieści, dnia 29 listopada Cesarz *Franciszek* ma bydź ogłoszony Cesarzem Niemieckim. — Bawarskie gazety piszą, że *Bawarya* ma otrzymać *Hanau* i *Fuldę*, a za to zrzecze się *Rhein-Pfaltzu*. — W *Wiedniu* też utrzymuią, że iest proiekt *Szwaycarom* dadź Monarchę; ą w samey *Szwaycaryi* zrobiła się partya, która tego życzy. — Kommissya siły zbroyney *Niemiec*, w *Wiedniu*, na nic się ieszcze zgodzić nie mogła, z przyczyny trudności, iakie Marszałek *Wrede* w imieniu *Bawaryi* czyni. — W *Wiedniu* na mieszkania dla orszaków obcych Monarchów kontrakta przedłużono do końca stycznia. — Gazety francuzkie utrzymuią, iż *Austryi* iest życzeniem, iżby między iéy i francuzkiemi granicami, utworzone było mocarstwo neutralne; i że dla powiększenia *Szwaycar* ma bydź im dana część *Sabaudyi*, którą teraz *Francya* posiada, a za którą od strony Belgów wynadgrodzenie otrzyma.

— W brew przeciwko dawnieyszym wiadomościom, mówią teraz, że Państwo Kościelne sekularyzowanem będzie, wyiąwszy *Rzym* z małem w. około terrytoryum. — Jedna z godnych zastanowienia powieści iest ta, że Król Duński zostáuie Królem Hannowerskim, a Xiążę *Yorku* Vice Królem *Brytanii* na *Zelandyi* i *Fionii*. — W *Bawaryi* znaczny zaciąg rekrutów nakazany został.

OGŁOSZENIA RZĄDOWE.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Guberskiego Rządu czyni się ogłoszenie; iż w mieście Wilnie przez publiczną licytacyą będzie przedawany dom Hrabiego Mola na ulicy *Subocz* pod Nrem 32 położony, 6,000 rubli srebrnych otaxowany; życzący przeto dom takowy kupić maią się stawić do Rządu Guberskiego, w terminach pierwszym dnia 7go, drugim 10go, a trzecim ostatecznym 18 lutego roku następuiącego 1815. — Dnia 21go Nowembra 1814 roku.

Sowietnik *Zenon Machwitz*.

Sekretarz *Dmitrewski*.

2 Od Litewsko-Wileńskiego Gnberskiego Rządu czyni się ogłoszenie: iż w mieście Wilnie przez publiczną licytacyą przedany będzie w połowie murowany, a w połowie drewniany dóm żyda *Leyby Berkowicza* na Snipiszkach pod Nrem 954, 1,079 rubli assygnacyynych otaxowany; życzący ten dóm kupić maią się stawić do Guberskiego Rządu w terminach pierwszym dnia 22go, drugim 26go, a trzecim ostatecznym dnia 21go stycznia następuiącego 1815 roku. Dnia 31go Nowembra 1814 roku. Sowietnik *Zenon Machwitz*

Sekretarz *Dmitrewski*.

PODRADY.

2. Jenerał Prowiantmeyster i Kawaler Łaba, w Numerze 92gim Kuryera Litewskiego, wzywał PP. Obywateli, życzących się podiąć dostarczenia do różnych mieysc Guberniy Wileńskiey i Grodzieńskiey i Obwodu Białostockiego, prowiantu i furażu dla wóysk i wyraził, iżby życzący ostateczne ceny oświadczyli nie później, iak 22go Nowembra; aże do dzisieyszego dnia i w sam dzień dzisieyszy nikt prawie z życzących nienkazał się i życzenia nie oświadczył; przeto Jenerał-Prowiantmeyster na nowo przez ninieysze wzywa życzących i PP. Obywateli do podięcia się takowych dostarczeń i oświadcza, iż oni mogą bydź u niego stosownie do zasad w pierwszém ogłoszeniu, i oświadczenie cen ostatecznych uczynić zechcą 26go, a przynaymniéy 27go teraźnieyszego miesiąca Nowembra. Jenerał Prowiantmeyster *Łaba*.

2. Od Kommissyi Wileńskiego prowiantskiego Depo czyni się ogłoszenie: iż na dostarczenie do magazynów prowiantu, mąki żytniéy, krup jęczmiennych lub gryczanych i owsa potrzebnego na rok następuiący 1815, dla woyska, maią się odbywać licytacye w Izbach skarbowych Wileńskiey, Grodzieńskiey, Mińskiey i Obwodowym Białostockim Rządzie, w następnie wyliczonych terminach:

w Wilnie: Pierwszym dnia 29go nowembra, drugim 4go, a ostatecznym 10go decembra:

w Grodnie: Pierwszym, dnia 2go, drugim, 7go, a ostatecznym 11go decembra.

w Białym-Stoku: Pierwszym dnia 3go, drugim 8go, a ostatecznym 14go decembra.

w Mińsku: Pierwszym dnia 2go, drugim 7go, a ostatecznym 11go decembra.

Wzywaią się przeto wszyscy, którzyby się chcieli podiąć takowego dostarczenia, aby się stawili dla

odbycia licytacyi sami, lub przez umocowanych plenipotentów, z przepisanemi prawem i dostatecznémi ewikcyami. Dnia 23 nowembra 1814 roku.

Siódmey klassy Moysieiow:
Sekretarz Borowski.

3. Od Kommissyi Wileńskiey Prowiantskiego Depo wzywaią się życzący przyiąć na siebie dostarczenie do Wileńskiego Prowiantskiego magazynu 20,000. pudów śiana, i mogą dla licytacyi przychodzić co dzień, aż do dnia 29. Listopada, rano od godziny 9tey do wtórey, z prawnemi ewikcyami. Dnia 19. Listopada 1814. Roku. Siódmey klassy *Moysieiow*

OGŁOSZENIA SĄDOWE

3 Metropolitalny Mohilewski Rzymsko-Katolicki Konsystorz awizuie prześwietną publiczność, że ieśliby kto wiedział o życiu lub śmierci Axiny Ihnatowey przed sześcio laty od swego męża Osipa Stepanowa, uszłey; tedy, aby raczył o tém zawiadomić tuteyszą duchowną zwierzchność. Roku 1814 dnia 5 Listopada.

Assesor Kanonik Lew Sankowski.
Sekretarz Stanisław Zaręba.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, na podział między Wierzycielów i taxę Dóbr, JW. Michała Straszewicza b: Marszałka Upitskiego i Kawalera, Rogowa w Wileńskiey, i Miadzioła w Minskiey położonych Guberniach; Remissą Sądu Głgo Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu przeznaczony, złożony oraz w pełnym Komplecie in fundo Dóbr Rogowa, podług prawideł tey Remmissy w Dniu 20 9bra 1814 Roku, po ułatwieniu między stronami w pierwszym Jch przyyyściu wszystkich Kwestyow, i po nakazaniu na wszystkich do Konkursu należących stronach, do Kancellaryow respective położenia Dobr, iako to: Ziemskiey Wileyskiey w Gubernij Minskiey, i Ziemskiey Wiłkomirskiey w Wileńskiey Gubernii, Komportacyi paperow, na dzień 1wszy Julii 1815 Roku, a na dzień piętnasty Junii tegoż Roku, Aktow z Possesorami w Dobrach Miadzioła — i po przedzieleniu na wymiar Dóbr w obu Guberniach Geometrów; powtórny swôy ziazd, ku ostatecznemu dzieła rozebraniu, do Dnia 7 7bra 1815 Roku odroczył — W którym terminie że powierzone sobie dzieło niezawodnie przed się weźmie, domierzaiąc dla przychodzących do Konkursu z należnościami Wierzycielow i pretensorow satysfakcyą, a na niestawaiących; stosownie do prawideł Remmissy, zapissuiąc Ammissyą, — przez ninieysze Ogłoszenie zapowiada; i ażeby wszyscy maiący pretensye do funduszu Marszałka Straszewicza, przez się, lub Plenipotentow swoich, pod obawą ammissyi na ten iawili się termin Ostrzega — 1814 Ru 9bra 22 Dnia.

Mateusz Siesicki Sądu Ziem: Ptu. Wiłk: i Exd: Prezydent.
Ludwik Zawisza Sędzia Ziem: Kowień: Exdyw:
Wincenty Moszyński Sędzia Ziem: Ptu Jhum: Exdywizor.
Ignacy Dołobewski Podkom: Wiłkom: i Exdyw Regent.

OSWIADCZENIE.

3 Roku 1814 Nowebra 4go dnia oswiadczenie w imieniu WW. JPP. Urbana, i Franciszka braci Aramowiczów Sędziów Normalnych Gubernii Mińskiey, przeciwko oświadczeniu w imieniu brata młódszego Piotra Aramowicza, w dacie roku 1814 Februaryi 30go dnia, w Aktach Ziemskich Oszmiańskich zapisanego, i w Gazetach Kuryera Litewskiego awizowanego, w rzetelnym wyiaśnieniu prawdy czyni się — Nie duch własny i charakter osobisty brata utworzył tak fałszywe i krzywdzące na oswiadczaiących się dziś Aramowiczów pismo, lecz powszechnie znany z stylu swoiego gorliwości i układu niebyłych fikcyi, a pragnący żyć iuż cudzą dolą sentyment (wraziwszy bratu, iakby swą pomoc, i wielkie z prawnosciów korzyście zadyktował) — a nayprzód co do wyobrażenia straty przez żałuiących, oyczystego maiątku, może pamiętać dobrze brat Piotr w ówczas nie wiele młodszy, iaką koleią i radą podobnegoż Plenipotenta, ów maiatek zawładniony i przez lat kilka uiszczony — Czyią ręką ieźli nie braci wyrwanym został, na którym późniey wszyscy żyiąc i edukuiąc się, gdy stan interessow Oyca i wspólny braci, dla oczyszczenia małych długôw pod zastaw oddać zrządził oswiadczaiacy się dziś dway bracia, uprosiwszy u matki swey, Folwarku jey dożywotniego Moszek, a sami zostaiąc bez naymnieyszego w ówczas konta, przez wzgląd tylko na brata młôdszego, onemu do rządzenia i życia, ze wszelką gospodarką oddali, po nieiakim zaś czasie i cierpieniu nieopisanym Załuiących Aramowiczów — Los przeznaczenia Sukcessorami maiątku po ś. p. Tadeuszu Aramowiczu Stryiu, w czas samey rewolucyi i zniszczenia onych, równie i niekwestyonowanie wszystkich trzech braci uczynił, lecz że brat ieden to iest: Franciszek, z zdarzenia w ówczas naybliższego znaydywania się, dla uśmierzenia po zabiciu Stryia buntów chłopskich, i rabunków, nad maiątkiem w Powiecie Wileńskim Rząd obiąc musiał, a Brat Urban maiątkiem Tarassowem, gdy Brat naymłódszy Piotr, mieszkał swobodnie i zaymował się sam, maiątkiem Matki, pod wiadomością onegoż, formalnym sposobem, a niearbitralnym, iak w oświadczeniu iest wyrażono, zaieli się — i robiąc wszelkie Tranzakta i układy iak bez woli i wiadomości brata nie czynią, tak trzeciey części tegoż maiątku na Brata przychodzącey, w żadnym punkcie i obiekcie nieodmawiali i nieodmawiaią — lecz nieszczęście, wyobrażenia to nieprzyiaźnych, a bardziey z zazdrością chciwych ludzi, ogrom takowych maiątków, a nadewszystko kapitałow — i różnych pozostałościow, których i w części nieznaleziono, a innych nigdy niebyłych bratu młódszemu mało ufnemu zakryśliły — a wprawdzie, interessa, które się zaspakaiać równo z Sukcesyą nastałe i przez zeszłego zostawione Stryia, uprzednio muszą, działu dokładnego dotychczas uczynić niedozwoliły — i gdy uprzedzenie brata, podług wyrażeń w oświadczeniu nieominie, to iest: że się zostało srébro, złoto i kleynoty, nie mniey gotowy grosz — i w srebrze stołowym, 26,000 złł. iakowych artykułów, że oświadczaiący się bracia, w naymnieyszey części prócz trzech srebrnych iadalnych łyżek nieosiągneli, sumnieniem własnym i ludzi domowych śmiało zaparęczaią — co zaś do istoty Kapitału, ten w całey massie przed zaspokoieniem Żony zeszłego Stryia, nie mniey trzech Pretensorów po zeszłym do Sukcessyi, a iakowych czynnościow i Tranzaktow, samże brat Piotr był dobrowolnym i własnoręcznym wspólnikiem, oraz dalszych za inskrypcyami nieboszczyka długów załatwieniem, składał sto kilkadziesiąt tylko tysięcy złotych — i z naliczonemi nawet fałszywie przed powszechnością na JWW, Oskierków, dwoch kroć sto tysięcami złotych, od których tylko 26,000 złotych, należy — widno zatym czysty zamiar napaści, z planów w oświadczeniu kłamliwych, na oświadczaiących się uformowany, a na obiekt większych zysków, godnemu tylko z urzędu swoiego pomocnikowi, w brata młódszego wmowiony — iakowe zapisane oświadczenie, gdy ze wszech miar okazało się bydź fałszywe, nie interessowało bynaymniey dotychczas oświadczaiacych się Braci Aramowiczów — gdyż nic przeciwko Bratu i uczciwosci niewykroczywszy — ani też z maiątku na szkodę jego nieuraniaiąc, wszelkie pomoce z intrat, tak w pieniądzach iak oraz w czym mogli czynili, oddział schedy trzeciey — koleią decyzyi uczciwych Przyiacioł, iak zawsze życzyli i dziś doprowadzić, bez naymnieyszych Processów i podstępów z Bratem usiłuią — a zaś odkryte dopiero zamiary — przy podanych proźbach i Plenipotencyach w Subselliach Mińskich, oraz wymożone dwa obligi na kilkanaście tysięcy złotych, iak wiadomość oświadczaiącym się dochodzi, za promocyą niby interessów od tegoż Brata Piotra, mocą wrażenia wielkiey Sukcessyi i Kapitałów, tak hoynie Plenipotentom powydawane, a na upadek jegoż własnego funduszu, przez nieznaiomość skutków Procederowych, dążące — aby niemiały żadnego nigdzie waloru, i w powszechnosci wiary — ninieysze oświadczenie, celem przekonania Brata o innym sposobie dla jego myślenia — i w odkryciu prawdy całego spadku, oraz onym chętnego w czasię nayprędszym rozdzielenia się — w aktach Ziemskich Mińskich zapisuią; a zaś dla opinii własney — i inney w powszechności — do druku Kuryera Litewskiego w sposobie awizacyi podaią.

OGŁOSZENIE PRYWATNE.

2 JO. Xiężna Jmość Marya z Sapiehów Puzynina, gdy znayduie w dodatku Kuryera Litewskiego w prowadzone pismo pod nazwiskiem ostrzeżenia w imieniu W. JPana Tomasza Dybowskiego, znayduie za rzecz naypotrzebnieyszą odpisać przeświadczaiąc publiczność o nie regularnym postępowaniu tegoż W. Tomasza Dybowskiego, który będąc tylko tradycyinym Posesorem na Korzyści, za Summę sześdziesiąt cztéry tysięcy złotych Polskich, nic nie należy do puszczy, ale owszem z oney winien dać usprawiedliwienie Dziedzicowi, a dla pokrycia szkodliwych porobionych frymarków takowe na świat wydaie kłamliwe ogłoszenie, aby więc publiczność nie rozumiała, że W. Tomasz Dybowski, iaką ma częśc na tym dziedzictwie, którąby mu nadawała moc bronienia takowey puszczy, a bardziey, aby ta sama publiczność przeświadczyła się o upływaiących latach temu W. Dybowskiemu dla nie opłacenia przez lat ośm po pięć tysięcy kilka set złotych presuperuiących intraty listem tradycyinym obwarowaney, dla teyże Xiężny Jmości, w czym nie widząc potrzeby zamilczenia, iako na zarzut niesprawiedliwy ninieyszym ogłoszeniem, oświadczam powszechności datt w Wilnie miesiąca 9bra dnia 19go roku 1814.

Podaie do Gazet Piotr Kolenda.